

Odeefannoo Vaayirasii Koroona (COVID-19)

QAJEELCHITUU WALIRRAA FAGEENYA HAWAASUMMAA

Vaayiraasii koroona(COVID- 19) ittisuuf jiraattotni Albeertaa qulqullina ofii eeguu aadaa godhachuu qabu. Yeroo hawaasatti manaa gadi bahanis, walirraa fageenyummaa hawaasummaa aadeffachuun miidhaa tutuqqaan hawaasaa irraa isaanitti dhufu hir'isuuf isaan gargaara.

Walirraa fageenya hawaasummaa jechuun maal jechuu dhaa?

- Walirraa fageenya hawaasummaan tarkaanfii lakkoosa namoota walitti dhufan daangessuu fudhachuu ofi keessaa qaba.
- Kun hawaasummaa irraa ofi qoqqobuu wajjin walqixa jechuu miti. Mana gadi bahuu dhiisuus nama barbaachisa jechuu miti. Garuu namoota waliin wal-tutuquun nu hin barbaachisu jechuu dha.
- Namoota biraatti osoo hin siqiin naannoo ollaa mana ofii yookiin bakka bashannanaa keessa socho'uun ni jajjabeeffama.
- Akka mana kuusa nyaataa, mana yaalaa fi bakka biroo barbaachisoo ta'an adeemuu. Garuu yoo xiqqaate meetira 2 (faana 6) nama biroo irraa fagaachuun adeemuu .
- Miidhaa Vaayiraasii Koroona(COVID-19) qabamuu hir'isuuf, lakkoofsa yeroo mana keenyaa alatti gadi baanu hir'isuu.

Sirna Itti fayyadama liiftii(Asaansarii)

- Walitti baay'achuu hanbisuu. kan miillaa fayyadamuu yookiin kan itti aanu eeguu.
- Yeroo qufaatu ofi haguugi
- Erga batanii(qulfii) liiftii tuqnee booda fuula ofii tuquu dhiisuu
- Lakkoofsa Itti fayyadama liiftii(saansarii) namoota 2 -3tti daangessuu
- Erga liiftii(Asaansarii) keessaa baanee booda harka keenya saamunaan dhiqachuu yookiin saantisaayizariitti fayyadamuu

Daldaluu Man-Kuusaa Nyaataa

- Yoo danda'ame kallattiin bituu fi fudhachuu
- Yoo kun hin danda'amne, yeroo namootni bitatan lakkoofsaan xiqqaatan bituu yaaluu (jalqaba yeroo ganama obboroo yookiin barfata galgalaa)
- Yeroo man-kuusaa ol seennuu fi baanu harka keenya dhiqachuu yookiin saantisaayizariitti fayyadamuu, qabannaa harkifamaa fi guuboo man-kuusaa nyaataa haxaawuun itti fayyadamuu
- Yoo jiraate ofi meesha isa ofiin bitaniin fayyadamuu.

Geejjiba Uummataa

- Yeroo qufaatu ofi haguugi
- Erga batanii (hiiktuu liiftii) tuqxaanii booda fuula keessan tuquu dhiisuu .
- Hanga danda'ametti ofii fi namoota baatan jidduu fageenya barbaachisu eeguu
- Yeroo baanu harka keenya saantisaayizariin qulqulleessuu

Walitti qabamuu hawaasummaa xiqqaa

- Family visits, house parties- postpone if possible or hold virtually.
- Yoo danda'ame akka maatii dubbisuu, afeerraa manaa dabarsuu yookiin gaggeessuu dhiisuu.
- Abbaan warraa yookiin maatiin gurguddoon dhibee cimaa keessa yoo jiraatan, isaan waliin qunnamuu dhaabuu. Yoo danda'ame immoo namoota jalatamoo miidhaa cimaa keessa jiran haalatti gargaaraman yaaduu fi mana turuu filachuu
- Ho'a yookiin qufaa yoo qabaatte, bakka namootni walitti qabaman adeemuu dhiisuu. Yoo dhuma mallattoon hoganatti hin mul'anne illee yookiin qufaa hin mul'anne yoo fakkaate iyyuu bakka namootni walga'an dhaquu dhiisuu.

Wal arguun barbaachisaa ta'ee yoo argame:-

- Keessumootni yeroo mana keessan dhufan saantisaayizarii akka fayyadaman taasisuu
- Walitti qabamuu duraa fi booda bakka tutuqqaan taasifame battalumatti haxoofuu dhukkuba ittisuun

haxaawuu(qabannaa balbalaa,dhaamsituu
ibsaa,boombaa dhiqannaa qaamaa kkf)

- Saayinaa fi meeshaalee yeroo tokko qofa tajaajilutti fayyadamuu

Reestooraantoota(kaaffee/ man-kuusaa bunaa/ mana nyaataa fi dhugaatii

- Baay'inaan walitti dhufuu dhiisuu
- Walitti dhufuun yoo barbaachise:**
- Ooltee,nyaataa fi dhugaatii duraa fi booda saanitaayizarii harkaatti fayyadamuu

- Meeshaaleetti fayyadamuu(nyaata ,saandiwiichii fi kkf harkaan nyaachuu dhiisuu)
- Maamiltoota jidduu meetira 2 walirraa fageessuu
- Mi'eessituuf kafana afuuffaatti fayyadamuu (timaatima daakame,soogidda,qaaraa kkf)
- Saayinaa banaa keessaa nyaachuu dhiisuu(fkf.akka ocholoonii,karameellaa)
- Nyaataa fi dhugaatii waliin qooddachuu dhiisuu
- Bakka nyaata itti fayyadamnu tilmaama keessa galchuu ,fudhatanii deemuu,kan bitame fudhani fayyadamuu.